

केंद्र पुरस्कृत मिशन शक्ती योजनेंतर्गत शक्तीसदन या उपयोजनेमध्ये अडचणीत व अनैतिक व्यापारात अडकलेल्या महिलांना सहाय्य व पुनर्वसन करणाऱ्या भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, सांगली या स्वयंसेवी संस्थेच्या युनिटला "शक्ती सदन" म्हणून मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महिला व बाल विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक केंपुयो-२०२५/प्र.क्र.५५/का-०३

नवीन प्रशासन भवन, तिसरा मजला, मादाम कामा मार्ग,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.

दिनांक : १४ नोव्हेंबर, २०२५

वाचा :-

१. महिला व बाल विकास मंत्रालय, केंद्र शासन यांचे पत्र क्र. DO No. WW-२३/१/२०२१- WW, दि. १४ जुलै, २०२२.
२. महिला व बाल विकास विभाग शासन निर्णय क्र. केंपुयो-२०२२/प्र.क्र.१२५/का-०३. दि. २९ मार्च, २०२३.
३. महिला व बाल विकास विभाग शासन निर्णय क्र. केंपुयो-२०२२/प्र.क्र.१२५/का-०३, दि. ०७ मार्च, २०२४.
४. महिला व बाल विकास विभाग शासन निर्णय क्र. केंपुयो-२०२२/प्र.क्र.५५/का-०३, दि. १३ मार्च, २०२४.

प्रस्तावना :-

केंद्र पुरस्कृत "स्वाधार" व "उज्ज्वला" या योजना मिशन शक्ती या केंद्र पुरस्कृत योजनेंतर्गत "शक्ती सदन" या उपयोजनेमध्ये विलीन करण्यास वाचा क्र. १ अन्वये निर्देशित केले आहे. यानुषंगाने सन २०२२-२३ पासून राज्यात "शक्ती सदन" योजना राबविण्यास वाचा क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच वाचा क्र. ३ येथील शासन निर्णयान्वये शक्तीसदन योजनेच्या अंमलबजावणीकरीता प्रशासकीय व इतर बाबी निश्चित करण्यात आल्या आहेत. केंद्र पुरस्कृत मिशन शक्ती योजनेंतर्गत शक्ती सदन या उपयोजनेमध्ये राज्यातील अडचणीत व अनैतिक व्यापारात अडकलेल्या महिलांना सहाय्य व पुनर्वसन करणाऱ्या स्वयंसेवी संस्थांच्या युनिटला "शक्ती सदन" म्हणून मान्यता देण्याची शिफारस केंद्र शासनास करण्यात आली होती. त्यानुसार सदर स्वयंसेवी संस्थांच्या युनिटला केंद्र शासनाने शक्ती सदन म्हणून मंजुरी दिलेली आहे. केंद्र शासनाने शक्तीसदन योजनेंतर्गत मंजूर केलेल्या २५ शक्तीसदन स्वयंसेवी संस्थांपैकी २१ स्वयंसेवी संस्थांच्या युनिटने शक्तीसदन योजनेचे निकष पूर्तता केल्याने वाचा क्र.४ येथील शासन निर्णयान्वये "शक्ती सदन" म्हणून

मान्यता देण्यात आली आहे. उर्वरित संस्थाना शक्तीसदन योजनेचे निकष पूर्तता करण्याची संधी देण्यात आली होती. त्यानुसार, भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, सांगली या संस्थेने शक्तीसदन योजनेच्या निकष पूर्तता केल्याने सदर संस्थेच्या युनिटला “शक्तीसदन” म्हणून मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र पुरस्कृत मिशन शक्ती या योजनेंतर्गत “शक्ती सदन” या उपयोजनेंतर्गत अडचणीत व अनैतिक व्यापारात अडकलेल्या महिलांना सहाय्य व पुनर्वसन करणाऱ्या भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, सांगली या स्वयंसेवी संस्थेच्या युनिटला “शक्ती सदन” म्हणून मान्यता देण्यात येत आहे.

२. शक्तीसदन योजनेंतर्गत अडचणीत व अनैतिक व्यापारात अडकलेल्या महिलांना सहाय्य व पुनर्वसन करणाऱ्या सदर संस्थेच्या युनिटला “शक्ती सदन” म्हणून देण्यात आलेली मान्यता ही आदेशाच्या दिनांकापासून पाच वर्षासाठी राहिल. पाच वर्षांनंतर या संस्थेच्या युनिटची तपासणी करून नुतणीकरणाबाबतचा निर्णय शासनस्तरावरून घेण्यात येईल. तसेच सदर स्वयंसेवी संस्थेच्या युनिटमध्ये अनुचित प्रकार घडल्यास किंवा केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार अथवा वाचा क्र. २ येथील शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार संस्थेचे युनिट चालविण्यात येत नसल्यास त्याबाबतचा अहवाल आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांचेमार्फत शासनास सादर करण्यात यावा. सदर संस्थेच्या युनिटची शक्ती सदन म्हणून मान्यता रद्द करण्याचे सर्व अधिकार शासनास राहतील.

३. सदर स्वयंसेवी संस्थेने त्यांच्या शक्ती सदन युनिटची “सक्षम” पोर्टलवर नोंदणी करून सद्यस्थितीत दाखल असलेल्या सर्व प्रवेशितांची माहिती भरणे अनिवार्य आहे. तसेच या पुढे संस्थेत दाखल होणाऱ्या प्रवेशितेची सर्व आवश्यक माहिती प्रवेशिता संस्थेत दाखल झाल्याच्या दिनांकापासून दोन दिवसात सक्षम पोर्टलवर करणे बंधनकारक राहिल. सदर संस्थेचे मुल्यनिर्धारण करीत असताना संस्थेमार्फत “सक्षम” पोर्टलवर नोंदणी केलेल्या प्रवेशितांच्याच आधारे करण्यात यावे.

४. सदर संस्थेच्या युनिटमधील कर्मचारी व पदाधिकारी यांना सक्षम पोर्टलच्या अनुषंगाने प्रशिक्षण देण्याची जबाबदारी आयुक्त, महिला व बाल विकास, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची राहिल.

५. सदर संस्थेनी त्यांचे शक्ती सदन युनिट केंद्र व राज्य शासनाने यापुर्वी निर्गमित केलेल्या व वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येणाऱ्या आदेश/निर्णयानुसार अंमलबजावणी करणे बंधनकारक राहिल.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२५१११४१५२२३१७१३० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(डॉ. निलेश ज. पाटील)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

१) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,

२) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

- ३) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष / सदस्य, विधानसभा/ विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई,
- ५) मा. मंत्री/ राज्यमंत्री, महिला व बाल विकास यांची खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ६) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/ विधानपरिषद, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ७) सर्व विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई,
- ८) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ९) सर्व विभागांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- १०) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा),
- ११) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानपरिषद),
- १२) आयुक्त, महिला व बाल विकास, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- १३) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
- १४) सर्व उपसचिव, सर्व अवर सचिव, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १५) उपायुक्त (महिला विकास), महिला व बाल विकास आयुक्तालय, पुणे
- १६) सर्व विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास,
- १७) सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी,
- १८) निवडनस्ती, महिला व बाल विकास विभाग, कार्यासन-०३.